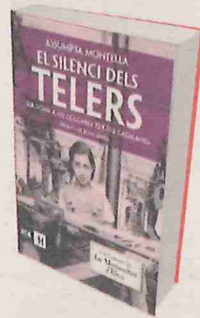

Les colònies tèxtils
són el nucli de la nova
obra d'Assumpta
Montellà.
ARXIU GREMI DE
FABRICANTS DE
SABADELL

**EL SILENCI
DELS TALLERS**
Assumpta Montellà
Editorial: Ara Llibres
(Badalona, 2012)
Pàgines: 240
Preu: 19,90 euros

ASSAIG XAVIER SERRAHIMA

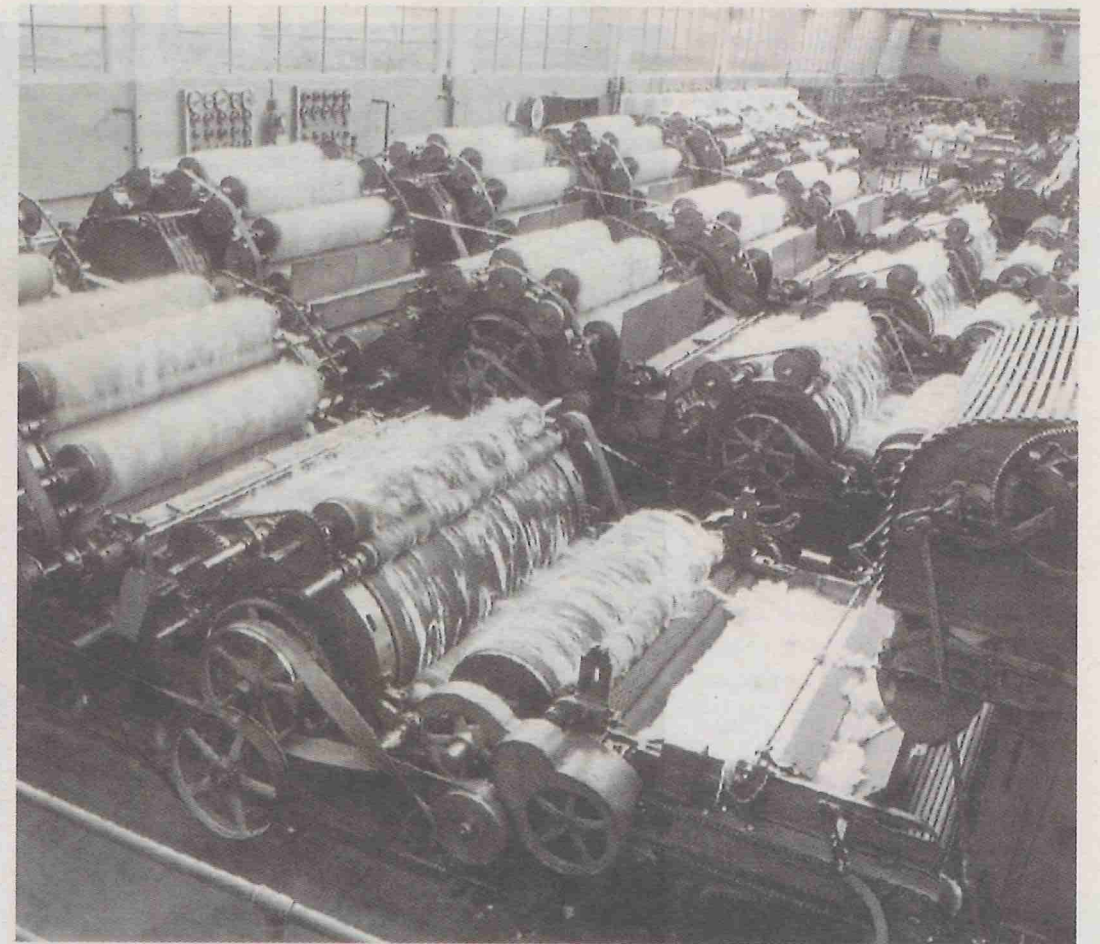
Les veus del silenci

Després dels grans èxits aconseguits amb *La maternitat d'Elna* i *El setè camió*, l'autora mataronina publica un nou llibre de recreació i memòria històrica col·lectiva, en aquest cas dedicat a la tan interessant com poc coneguda realitat de les colònies tèxtils catalanes. Amb la particularitat afegida d'estar centrat en l'experiència i la visió de les dones, sense intervenció dels seus companys masculins. La qual cosa, cal dir-ho d'entrada, si per una banda permet conferir-li una major unitat, per una altra l'esbiaixa.

L'encertada diversitat –cronològica, però sobretot ideològica– de les dones que participen en aquesta “[volgudament ambiciosa] recerca basada en la memòria oral”, que pretén “recollir tots els matisos de cadascuna de les èpoques”, no tan sols enriqueix el llibre sinó que esdevé un dels seus atractius més grans, mercès a la complementarietat dels seus punts de vista, sovint no tan sols diferents, sinó, directament, oposats. Però, no hauria estat encara més completa, ajustada –i real– amb la inclusió almenys d'alguna veu masculina? Per oferir una imatge del que era “ser dona a les colònies tèxtils catalanes” era del tot imprescindible silenciar la de tots els homes?

Les veus plurals de les protagonistes

Perquè, sens dubte, les veus –les veus enmig del silenci obligat dels telers: “en recordo sobretot el soroll, mare de Déu!”– són les protagonistes de l'obra: veus plurals, tan aviat amargades (“hi havia nits que no podia dormir de cansada com estava. I quan m'havia adormit, sonava aquella sirena pertot. Era odiosa”; “ens van fer servir com si fóssim pistons per a les seves fàbriques de riu, i apa!”; “Pamo [...] fins i tot es quedava el nostre esforç”) com enyorades (“Èrem com una família, et podies deixar les portes obertes”); críti-

Autodefinició

“Historiadora de professió, per devoció, per vocació, amb passió, amb vehemència, amb intensitat. [...] M'agraden les històries de les persones anònimes, històries menudes, d'herois que no surten en els manuals d'Història, històries que mai faran història... o potser sí.” Aquest text encapçala el bloc d'Assumpta Montellà.

ques (“Vam ser una classe obrera domesticada, que, si volíem treballar, ja sabíem les condicions. I si les acceptaves, a callar i a treballar”) com elogioses (“El senyor Pons era molt ric, però també era molt generós amb la colònia”).

En síntesi, una “confessió col·lectiva”, un retrat coral que ens du el record de (quasi totes) les veus, apagades ja fa temps, d'un món tan complex com sorprenent com fou el de les colònies tèxtils que novel·là amb tanta escaciença Sílvia Alcàntara a *Olor de colònia*. *